

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za etnologiju i antropologiju					akad. god.	2025./2026.				
Naziv kolegija	Kultura tijela i odijevanja					ECTS	3				
Naziv studija	Etnologija i antropologija										
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski				
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☐ 3.		☐ 4.	☐ 5.			
Semestar	☐ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☒ III.	☐ IV.	☐ V.	☐ VI.	
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije		☐ DA ☒ NE		
Opterećenje	1	P	1	S	0	V	Mrežne stranice kolegija		☒ DA ☐ NE		
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	SEP 101, ponedjeljak 10 – 12 h					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski			
Početak nastave	6. X. 2025.					Završetak nastave		19. I. 2026.			
Preduvjeti za upis	Nema preduvjeta.										
Nositelj kolegija	Jadran Kale										
E-mail	jkale@unizd.hr					Konzultacije		srijedom od 11h do podneva, kabinet 202			
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☒ vježbe		☒ e-učenje		☐ terenska nastava		
	☒ samostalni zadaci		☒ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	Student će savladavanjem nastavnog predmeta ojačati opća umijeća uočavanja i determinacije problema, ovladavanja načelima provođenja analitičkog postupka pred zbivajućim pojavama u kulturi, metodološke i komunikacijske vještine za sudjelovanje u istraživanjima i prezentacijama složenih aktualnih tema. Stručne kompetencije koje će student steći savladavanjem nastavnog predmeta su: upoznatost s predmetnom baštinom, kulturnim procesima, smjerovima glavnih teorijskih rasprava vezanih za istraživanje relevantnih pojava, te sposobnost interpretacije novih preoblika pojava u kulturi. Pedagoškim tehnikama iz nastavnog procesa se naglašava svježije viđenje predmeta, subjektivizacija predmeta proučavanja, refleksivnost kulturnih narativa i interpretacijska intertekstualnost. Student će se osposobiti za razumijevanje predmetne baštine, kulturnih procesa i inovativnog karaktera kulturnih industrija.										
Ishodi učenja na razini programa	Uspješnim okončanjem ovom nastavnog predmeta student će unaprijediti svoje sposobnosti razumijevanja nastanka, obilježja i osobitosti kulturnih praksi u svojoj lokalnoj i globalnoj međuovisnosti, važnosti kulturne raznolikosti i analiziranja kulturnih pojava. Osim kritičkih kompetencija u etnografiji razvit će i odgovoran stav prema vlastitoj profesiji i njenim etičkim načelima.										

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☒ istraživanje
	☒ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☒ projekt	☒ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Kolegij se okončava dovršenjem seminarskog zadatka.				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	26. I. i 16. II. 2026.				7. i 21. IX. 2026.
Opis kolegija	Tumačeći kulturu odijevanja polazište predstavlja samo ljudsko tijelo, stapajući se sa značenjima odijevanja i predstavljajući mjeru za ravnjanja u prirodnoj i društvenoj sredini. Opća značenja odijevanja se kroz nastavu povezuju s neologizmom narodne nošnje, nastale početkom XIX. st. s promjenom predodžbi o lokalnom odijevanju predindustrijskog doba. U tom smislu čini i dio formativnih tema etnologije. Polazišta etnološke kodifikacije predstavljaju obilježja tekstilne i odjevne baštine i kulture odijevanja kakva su našla mjesto u uspostavljenim tipologijama, kategorijama i sustavu areala. Predočavanje nastanka ovoga pojma u vremenu glorifikacije rukotvornih dobara naspram masovno proizvedenih industrijskih dobara ujedno je i predložak za razumijevanje kulture odijevanja, kako povijesne tako i aktualne.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	(7. X.) Što je sve odjeća? Opreka prirodnog i kulturnog na periferijama tijela. (13. X.) Serdarska ostavština povijesne kulture odijevanja na primjeru Stojana Jankovića. (20. X.) Odjevna cjelina kao uzor i predložak: muzejska vjenčanica iz obitelji Brkan. (27. X.) Tematska razdioba u grupe: teme i dijelovi odjeće. (3. XI.) Tekstil naspram odjeće: primjer čipke. (10. XI.) Tekstil i ornament: tetoviranje. (17. XI.) Odjeća i status: boja. (24. XI.) Društvena stratifikacija i tekstilne tehnike. (8. XII.) Zaključivanje izbora istraživnog predmeta. (15. XII.) Grupni osvrt odjevnog primjera za tumačenje. (22. XII.) Individualni osvrt odjevnog primjera za tumačenje. (12. I.) Objedinjavanje studentskih tumačenja u integralnoj prezentaciji. (19. I.) Završni osvrt i međusobno ocjenjivanje u Merlinovoj radionici.				
Obvezna literatura	Karen Tranberg Hansen: „The World in Dress: Anthropological Perspectives on Clothing, Fashion, and Culture“, <i>Annual Review of Anthropology</i> 33: 369–392 (2004.) Jane Schneider: „The Anthropology of Cloth“, <i>Annual Review of Anthropology</i> 16: 409–448. odabrana poglavlja iz knjiga Lou Taylor: „The Study of Dress History“ (2002.) i „Establishing Dress History“ (2004.)				
Dodatna literatura	Jadran Kale: „Odijevanje naroda – nastanak narodne nošnje“ (2021.) Vjera Bonifačić: „Etnološka istraživanja i kanonizacija 'izvornih' narodnih nošnji u Hrvatskoj 1930–ih“. Etnološka istraživanja 12/13, str. 9–27 (2008.)				
Mrežni izvori	www.emz.hr, www.etnografski-muzej-split.hr, www.emi.hr, www.muio.hr, www.vam.ac.uk				
	☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit
	☐ samo	☐ kolokvij /	☒	☐	☐ praktični rad i završni ispit
					☒ drugi

